

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра суспільствознавчої освіти**

**ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ УЧИТЕЛІВ ПРЕДМЕТУ
«ЗАХИСТ УКРАЇНИ», КЕРІВНИКІВ ГУРТКІВ ВІЙСЬКОВО-
ПАТРІОТИЧНОГО НАПРЯМКУ
«Діяльнісний підхід до вивчення «Захисту України» та «Основ медичних
знань»**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри суспільствознавчої освіти

(протокол № 6 від 26.08.2021 р.)

Завідувач кафедри

Г.Є. Стасюк

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 7 від 30.08.2021 р.)

Голова науково-методичної ради

П.К. Хобзей

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації учителів предмету «Захист України», керівників гуртків військово-патріотичного напрямку «Діяльнісний підхід до вивчення «Захисту України» та «Основ медичних знань»

Розробник: викладач кафедри суспільствознавчої освіти Полулях В.І.

Мета: науково-методичний супровід професійного розвитку учителів предмету «Захист України», керівників гуртків військово – патріотичного напрямку, розвиток професійних компетентностей, формування їх готовності до якісного викладання курсу за новою програмою та дій в умовах гібридного та інформаційного протистояння, надзвичайних ситуацій військового, природнього та техногенного характеру. Активізація військово-патріотичного виховання відповідно до запитів громадянського суспільства, державних установ та закладів освіти, задоволення освітніх потреб споживачів освітніх послуг.

Напрямок: забезпечення і підтримка професійного саморозвитку педагога, розуміння та усвідомлення позиції учителя як організатора військово-патріотичного виховання учнівської молоді.

1. Подальший розвиток педагогічної майстерності та уміння виділити серед ключових компонентів ті, на які повинні орієнтуватися учителі предмету «Захист України», керівники гуртків військово-патріотичного напрямку, та ті, якими має опікуватись держава, місцеві органи самоврядування для забезпечення успішної організації національно-патріотичного та навчально-виховного процесів у навчальних установах.

2. Подальше вивчення сучасної системи військової підготовки, подання навчального матеріалу з урахуванням переходу Збройних Сил України на професійну та контрактну службу, наближення навчального матеріалу до сучасних стандартів армії НАТО.

3. Знання і розуміння основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісного підходу сучасних методик компетентнісного навчання школярів, впровадження комп'ютерних графічно-інформаційних технологій в засвоєнні основних засад військової справи, цивільного захисту, медичних знань та першої невідкладної медичної допомоги.

4. Усвідомлення і розуміння формули професійного розвитку як частково визначеної диспозиції педагогів.

Обсяг: 30 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, дистанційна, очно-дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- **професійно-педагогічна компетентність** – обізнаність із новітніми дослідженнями у сфері педагогіки, психології, методики викладання предмету «Захист України», методики проведення гурткової роботи керівниками гуртків військово-патріотичного напрямку, створення освітньо-розвивального середовища з даної навчальної дисципліни. Уміння вчитись впродовж педагогічно-професійної діяльності – моделювати свою власну педагогічну діяльність, аналізувати, коригувати, оцінювати результати своєї роботи, усвідомлювати важливість удосконалення своєї професійної майстерності;

- **підприємницька компетентність**, ініціативність та підприємливість – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи, ухвалювати оптимальні рішення щодо покращення методик навчання та поповнення матеріально-технічного приладдя кабінету «Захисту України» та гуртків військово-патріотичного напрямку, використовувати критерії практичності, ефективності, аналізувати та оцінювати власні професійні можливості;

- **соціальна та громадянська компетентності** – уміння аргументувати та відстоювати свою позицію, ухвалювати аргументовані рішення. Виявляти соціальні почуття, змістом яких є любов до Вітчизни, прищеплення поваги старшокласників до ЗСУ, виконувати громадянський обов'язок у межах своєї місцевої громади та держави у цілому;

- **інформаційно-цифрова компетентність** – здатність отримувати інформацію та оперувати нею, зберігати та передавати її за допомогою технічних засобів та інформаційних технологій. Використовувати інформаційно-комунікативні технології у навчальному процесі;

- **психологічно-фізична компетентність** – надавати допомогу собі та тим, хто її потребує під час травм, кровотеч та ураженнях. Регулярно вдосконалювати свій фізичний стан та стан учнів, демонструвати рухові вміння, діяти в небезпечних ситуаціях і надавати домедичну допомогу;

- **Науково-технічна компетентність** – основна компетентність у природничих науках і технологіях – пояснювати та аналізувати тактико-технічні характеристики різних видів стрілецької зброї, військової техніки та обладнання, вплив ядерної, хімічної, бактеріологічної зброї, військових дій на природне середовище.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області

Очікувані результати навчання:

- Володіє змістом програми предмету «Захист України» та змістом кожного розділу програми, вміє планувати роботу гуртків військово-патріотичного напрямку, розуміє значення предмету «Захист України» у навчальній діяльності старшокласника, усвідомлює його роль у сучасних умовах «гібридної війни», розвитку суспільства.

- Розуміє перспективи та переваги вступу України в НАТО.
- Називає та розрізняє види сучасної стрілецької зброї та військової техніки.
- Володіє основними поняттями тактичної підготовки, військової топографії, курсу тактичної медицини, цивільної оборони.
- Характеризує принципи та норми Міжнародного гуманітарного права (МГП), знає Женевські конвенції та Додаткові протоколи до них.
- Розуміє роль і місце військово-патріотичного виховання у системі національно-патріотичного виховання учнівської молоді.

**Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат**

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля
(практичне, 1 година)

Тема 2. Формування очікувань учасників (*практичне, 1 година*)

Модуль 1. Освітня політика

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Модуль 2. Організація військово-патріотичного виховання. (за вибором)

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 2.1 Державна цільова соціальна Програма національно-патріотичного виховання на період до 2025 р. (лекція , 2 години;)

План лекційного заняття

- 2.1.1.Мета Програми та варіанти її досягнення.
- 2.1.2.Пріоритетні завдання Програми.
- 2.1.3.Шляхи активізації військово-патріотичного виховання.
- 2.1.4.Обсяги та джерела фінансування військово-патріотичного виховання.

Тема 2.2. Міжнародний досвід національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання. (лекція, 2 години)

План лекційного заняття

- 2.2.1.Зміст поняття «патріотизм».
- 2.2.2.Державна система військової підготовки молоді у США, Канаді та Великобританії.
- 2.2.3.Військова підготовка молоді у Польщі та країнах Балтії.
- 2.2.4.Відмінності у військовій підготовці молоді Франції та Німеччини.
- 2.2.5.Формування нових функцій предмету «Захист України» на основі міжнародного досвіду військово-патріотичного виховання.

Тема 2.3. Історія розвитку українського козацького прапорництва.
(практичне, 2 години)

План практичного заняття

- 2.3.1. Вексилологія – спеціальна історична дисципліна про дослідження прапорів, корогв, знамен та козацьких символів.
- 2.3.2. Прапор як символ найманства козацтва.

2.3.3. Українське прапорництво у період козацько-гетьманської доби II половини 17 ст.

2.3.4. Проникнення у козацьке прапорництво московських геральдичних традицій протягом 18 ст.

Модуль 3. Сучасне озброєння Збройних Сил України. (за вибором)

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 3.1. Ракетне озброєння України. (лекція, 2 години)

План лекційного заняття

3.1.1. Ракети класу «повітря-земля», «повітря-повітря», «земля-повітря».

3.1.2. Безпілотні ударні комплекси.

3.1.3. Наземні роботизовані комплекси.

3.1.4. Антиматеріальна зброя.

Тема 3.2. Модерна зброя України. (лекція, 2 години)

План лекційного заняття

3.2.1. Сучасна снайперська зброя та боєприпаси до неї.

3.2.2. Новітні українські броневих автомобілі.

3.2.3. Бойові модулі.

3.2.4. Радіолокаційні комплекси.

Тема 3.3. Безпілотні літальні апарати (БПЛА). (практичне, 2 години)

План практичного заняття

3.3.1. Функції, різновиди та класифікація БПЛА.

3.3.2. Поява перших безпілотних літальних апаратів.

3.3.3. Безпілотні літальні апарати України.

3.3.4. Боротьба проти БПЛА.

Модуль 4. Основи медичних знань і допомоги. Домедична допомога в умовах бойових дій.

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 4.1. Основні принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій. («Червона зона») (лекція, 2 години)

План лекційного заняття

4.1.1. Правила надання першої медичної допомоги в зоні вогневого контакту.

4.1.2. Алгоритм надання пораненому першої медичної допомоги. Тактика дій у секторі обстрілу.

4.1.3. Правила повороту пораненого на живіт.

4.1.4. Нанесення прекардального удару.

Тема 4.2. Вміст польової аптечки ІФАК (лекція, 2 години)

План лекційного заняття

- 4.2.1. Джгути для зупинки артеріальних кровотеч.
- 4.2.2. Бандаж для першої допомоги з аплікатором для тиску на рану. «Ізраїльський бандаж».
- 4.2.3. Гемостатичні засоби для зупинки кровотечі.
- 4.2.4. Нозофарингельний повітропровід. Набір для декомпресії. Оклюзійний грудний пластир Ашермана..

Тема 4.3. Домедична допомога при отруєннях, укусах комах, змій, диких тварин .(практичне, 2 години).

План практичного заняття

- 4.3.1. Особливості функціонального отруєння нейротропними препаратами, алкоголем та ніотином.
- 4.3.2. Отруйні комахи та наслідки їх укусів.
- 4.3.3. Укуси отруйних змій. Симптоми загального отруєння від укусу змій.
- 4.3.4. Укуси диких тварин. Особливості надання домедичної допомоги.

Модуль 5. Збройні Сили України на захисті Вітчизни.

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 5.1 Морська піхота Військово-морських сил Збройних Сил України.

(лекція , 2 години)

План лекційного заняття

- 5.1.1. Морська піхота України.
- 5.1.2. Символіка та знаки розрізнення. Озброєння морських піхотинців.
- 5.1.3. Як готують морських піхотинців у навчальних центрах.
- 5.1.4. Морські піхотинці у зоні ООС.

Тема 5.2. Тактична підготовка. Трансформація малих тактичних груп н полі бою . (лекція , 2 години).

План лекційного заняття

- 5.2.1. Види пересування малих тактичних груп («класична колона», «клин», «ромб»).
- 5.2.2. Побудова бойових порядків малих груп для подолання зон небезпеки.
- 5.2.3. Правила пересування малих груп.
- 5.2.4. Тактичні сигнальні жести.

Тема 5.3. Тактична підготовка. Засідка. (практичне, 2 години)

План практичного заняття

- 5.3.1. Основні завдання засідки.
- 5.3.2. Категорії засідок, їх характеристика.
- 5.3.3. Основні способи проведення засідки.

5.3.4. Вихід із засідки.

Модуль 6. Надзвичайні ситуації воєнного, суспільного, соціально-політичного характеру.

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 6.1. Неочікувана загроза. Суїцидальний тероризм (лекція , 2 години)

План лекційного заняття

6.1.1. Прояви суїцидального тероризму в Україні та світі.

6.1.2. Феномен жіночого суїцидального тероризму.

6.1.3. Типи терористів-смертників.

6.1.4. Зовнішні та внутрішні чинники, які посилюють загрозу терористичних актів в Україні.

Тема 6.2. Що робити якщо завтра війна (практичне, 2 години)

План практичного заняття

6.2.1. Головні поради на випадок війни.

6.2.2. Тривожна (екстрена) валіза, її наповнення. Тривожний рюкзак дитини.

6.2.3. Базовий набір аптечки у воєнний час.

6.2.4. Як вижити в місті, де ведуться бойові дії.

Вихідне діагностування, презентація добрих практик (практичне , 2 години)

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усьог о	Лекц ії	Прак- тичні	Семі- нарсь кі
Інтеграційно-мотиваційне заняття	2		2	
<i>Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля</i>			1	
<i>Тема 2. Формування очікувань учасників</i>			1	
Модуль 1. Освітня політика	4	2	2	
Модуль 2. Організація військово-патріотичного виховання учнів (за вибором).	6	4	2	
<i>Тема 2.1. Державна цільова соціальна Програма національно-патріотичного виховання на період до 2025 р.</i>		2		
<i>Тема 2.2. Міжнародний досвід національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання.</i>		2		
<i>Тема 2.3. Історія розвитку українського козацького прапорництва.</i>			2	
Модуль 3. Сучасне озброєння Збройних Сил України (за вибором)	6	4	2	
<i>Тема 3.1. Ракетне озброєння України.</i>		2		
<i>Тема 3.2. Модерна зброя України</i>		2		
<i>Тема 3.3. Безпілотні літальні апарати (БПЛА)</i>			2	
Модуль 4. Основи медичних знань і допомоги. Домедична допомога в умовах бойових дій.	6	4	2	
<i>Тема 4.1. Основні принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій. «Червона зона».</i>		2		
<i>Тема 4.2. Вміст польової аптечки ІФАК</i>		2		
<i>Тема 4.3 Домедична допомога при отруєннях, укусах комах, змій, диких тварин.</i>			2	
Модуль 5. Збройні Сили України на захисті Вітчизни.	6	4	2	
<i>Тема 5.1 Морська піхота Військово-морських сил Збройних сил України.</i>		2		

<i>Тема 5.2. Тактична підготовка. Трансформація малих тактичних груп н полі бою .</i>		2		
<i>Тема 5.3. Тактична підготовка. Засідка.</i>			2	
Модуль 6. Надзвичайні ситуації воєнного, суспільного, соціально-політичного характеру.	4	2	2	
<i>Тема 6.1 Неочікувана загроза. Суїцидальний тероризм.</i>		2		
<i>Тема 6.2. Що робити якщо завтра війна?</i>			2	
Вихідне діагностування, презентація добрих практик	2		2	
Всього годин:	30	16	14	